

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 290/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DEVAK, s.r.o.**, Bartókova 2D, Bratislava, zastúpenej **ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA SLIVKA & LEČKOVÁ, s.r.o.**, Turčianska 16, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-35Cb/100/2020-1526 z 22. apríla 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 1 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu označeným v záhlaví. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie, priznal jej finančné zadosťučinenie 500 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Mestský súd rozsudkom č. k. B1-35Cb/100/2020-1311 z 10. februára 2026 zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobkyni 109 927,28 eur (výrok I); vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II) a žalobkyňu zaviazal povinnosťou zaplatiť sťažovateľke 6,8 %-nú náhradu trov súdneho konania (výrok III). Proti rozsudku podala sťažovateľka odvolanie v celom rozsahu.
3. Mestský súd uznesením zo 16. marca 2026 vydaným vyššou súdnou úradníčkou uložil sťažovateľke, aby zaplatila súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 14 102 eur.
4. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť. V uznesení vydanom vyššou súdnou úradníčkou bola vyčíslená výška súdneho poplatku v nesprávnej výške, keď ju súd vyčísľil v sadzbe 6 % zo základu poplatku (žalovanej sumy) a následne znížil o 50 eur. Podľa názoru sťažovateľky

mal súd vyčísliť súdny poplatok v polovičnej sadzbe v zmysle § 6 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), to znamená v sadzbe 3 % zo základu poplatku (žalovanej sumy), a následne znížiť najviac o 50 eur, keďže súdne konanie sa začalo na návrh podaný elektronicky a odvolanie sťažovateľky bolo tiež podané elektronicky.

5. Mestský súd napadnutým uznesením z 22. apríla 2026 vydaným sudcom sťažnosť sťažovateľky ako nedôvodnú zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. apríla 2026.

6. Po preskúmaní sťažnosti sťažovateľky sa mestský súd konajúci prostredníctvom zákonného sudcu stotožnil s rozhodnutím vyššej súdnej inštitúcie. Súdny poplatok za odvolanie bol vyrubený v súlade s § 6 ods. 1 v spojení s § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch.

7. Zákonná úprava súdnych poplatkov podľa § 11c zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje len na súdne poplatky platené v upomínacom konaní. Uvedené potvrdil aj ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 283/2020 z 9. júna 2020, z ktorého vyplýva: „Vyberanie súdnych poplatkov je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva prípustným obmedzením práva na prístup k súdu. To, že výška súdneho poplatku za odvolanie nie je rovnaká ako výška súdneho poplatku zaplateného žalobcom pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, teda za špecifických podmienok stanovených zákonodarcom, ešte neznamená zásah do označených práv sťažovateľa, pretože prístup k súdnej ochrane ako taký sa mu tým neodopiera. Rozdielna výška súdneho poplatku je prípustná, pokiaľ zohľadňuje špecifiká jednotlivých konaní, tak ako je to napríklad aj v prípade podania dovolania či kasačnej sťažnosti. Ustanovenie o zvýhodnenom súdnom poplatku naviazanom na upomínacie konanie je odôvodnené vidinou jednoduchšieho spôsobu riešenia sporu, jeho rýchlosťou a elektronickou podobou formulára jednotlivých podaní. O naplnení tohto zmyslu a účelu sledovanom zákonodarcom prijatím osobitnej právnej úpravy k upomínaciemu konaniu však už nemožno hovoriť v prípade pokračovania sporu na úrovni druhej inštancie.“

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za arbitrárne, avšak pod hrozbou núteného výkonu rozhodnutia súdny poplatok uhradila vo výške určenej uznesením vydaným vyššou súdnou inštitúciou. Vyhnúť sa exekúcii je možné podľa jej názoru jedine zaplatením poplatku alebo späťvzatím odvolania, čo považuje za neprípustný nátlak zo strany súdu. Podľa jej názoru ide o ohrozenie práva na prístup k súdu a na spravodlivé súdne konanie, ako aj na narušenie pravidla rovnosti sporových strán.

9. Podľa jej názoru nebol správne vyčíslený súdny poplatok za podanie odvolania, pričom výška poplatku bola určená v sume takmer trojnásobne vyššej, než mala byť. Rozdiel predstavuje viac ako 10 000 eur. Vo svojej sťažnosti namietala nielen použitie nesprávnej sadzby, ale aj nesprávne stanovenie základu poplatku, k čomu sa mestský súd v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevyjadril. Odvolanie podala proti rozsudku mestského súdu z 10. februára 2026, keďže je presvedčená, že výrok I tohto rozsudku, ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalobkyni 109 927,28 eur, nie je vecne správny. Ostatné dva výroky rozsudku, ktoré sú priamo závislé

od výroku I, napadla z opatrnosti, pretože v prípade ňou požadovanej zmeny výroku I by museli byť tieto taktiež zmenené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv napadnutým uznesením mestského súdu, ktoré považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené.

11. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

12. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (rovnaké závery porovnaj napr. aj v IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, z novej judikatúry II. ÚS 153/2016, II. ÚS 681/2016, IV. ÚS 498/2018, II. ÚS 100/2020).

13. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému okresný súd pri rozhodovaní o výške súdneho poplatku dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko, či napadnuté uznesenie mestského súdu vydané sudcom spĺňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy), rešpektujúc pritom svoj ustálený právny názor, v ktorého zmysle postup všeobecného súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania v predmetnej veci) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv.

14. Aplikujúc uvedené východiská na vec sťažovateľky, ústavný súd hodnotí, že mestský súd pri rozhodovaní o poplatkovej povinnosti sťažovateľky za podanie odvolania vo veci, ktorá na mestskom súde pokračovala nadviazaním na upomínacie konanie, aplikoval a interpretoval na vec vzťahujúce sa ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je ústavne udržateľný. Ide o aplikáciu a výklad jednoduchého/podústavného práva upravujúceho otázku poplatkovej povinnosti za podané odvolanie.

15. Upomínacie konanie sa aj podľa dôvodovej správy k zákonu č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) považuje za plnohodnotnú elektronickú alternatívu k existujúcemu režimu platobného rozkazu [ktorý sa spoplatňuje bez zvýhodnenia, teda vo výške 6 % z hodnoty predmetu

sporu podľa položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „sadzobník“). Úmyslom zákonodarcu bolo urýchliť konanie zavedením elektronického systému podávania návrhov formou štandardizovaných elektronických formulárov a s cieľom prednostného využívania tejto formy ju zvýhodnil zníženým súdnym poplatkom o 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku. Takýmto osobitným spôsobom však zákonodarca zvýhodnil iba úkon podania návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, na žiaden iný úkon sa zvýhodnená sadzba súdneho poplatku nevzťahuje.

16. Žalobkyňa si svoj peňažný nárok uplatnila v upomínacom konaní, za čo mala zaplatiť zvýhodnený súdny poplatok podľa § 11c zákona o súdnych poplatkoch. Konanie pokračovalo na súde prvej inštancie a skončilo sa vydaním meritórneho rozhodnutia, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie. Podaním odvolania zo strany sťažovateľky (žalovanej) sa začalo konanie na súde druhej inštancie a zároveň jej vznikla ako odvolateľke poplatková povinnosť [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch]. Mestský súd vyrubil sťažovateľke súdny poplatok vo výške 6 % z predmetu odvolacieho konania, a to s poukazom na § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s položkou 1 písm. a) a § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch (jeho znížením o 50 eur, keďže podanie bolo urobené elektronickými prostriedkami).

17. Mestský súd pri odôvodnení napadnutého uznesenia vydaného sudcom akcentoval špeciálny charakter upomínacieho konania využitého žalobcom, a to poukazujúc na § 11c zákona o súdnych poplatkoch. Stotožňujúc sa s posúdením veci vyššou súdnou úradníčkou v uznesení okresného súdu a poukazujúc na to, že ide o vyrubenie súdneho poplatku za odvolacie konanie vo veci samej, logicky vylúčil použitie § 11c zákona o súdnych poplatkoch, poukazujúc pritom aj na judikatúru ústavného súdu.

18. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu vo veci samej (rozsudku) odvolanie v celom rozsahu. Odvolacie konanie prebieha už podľa pravidiel riadneho civilného sporového procesu, a nie v režime upravenom zákonom o upomínacom konaní, a preto mestský súd pri vyrubovaní súdneho poplatku za odvolanie (vo veci samej) správne aplikoval všeobecné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch a vylúčil použitie § 11c zákona o súdnych poplatkoch na odvolacie konanie. Námietku sťažovateľky o nesprávnej aplikácii na vec sa vzťahujúcej právnej normy preto ústavný súd považuje za neopodstatnenú. Mestský súd síce stručne, avšak jasne a na ústavne udržateľnej úrovni objasnil svoje závery, čím došlo k realizácii základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

19. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že mestský súd rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na relevantnú súvisiacu judikatúru ústavného súdu. Sťažovateľkou uplatnené námietky sú nedôvodné a nesignalizujú takú priamu príčinnú súvislosť s možným porušením jej označených práv, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie.

20. Po preskúmaní stručného odôvodnenia napadnutého uznesenia mestského súdu ústavný súd konštatuje, že mestský súd reagoval na podstatný argument sťažovateľky vo vzťahu k jej návrhu na aplikáciu § 11c zákona o súdnych poplatkoch. Avšak námietka sťažovateľky vznesená v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky (ktorú sťažovateľka predložila ústavnému súdu) a týkajúca sa základu, z ktorého bol súdny poplatok za odvolanie vyrubený, ostal mestským súdom v napadnutom uznesení nepovšimnutý (nepremietol sa ani do časti, v ktorej zhrnul námietky sťažovateľky uplatnené v sťažnosti).

21. Napriek výhrade k odôvodneniu napadnutého uznesenia mestského súdu ústavný súd nevzhliada dôvod odkloniť sa od už prezentovaných záverov, že mestský súd na vec sťažovateľky správne aplikoval ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Ako sama sťažovateľka uvádza v ústavnej sťažnosti, odvolaním napadla všetky výroky rozhodnutia vo veci samej (bod 9 tohto rozhodnutia), a preto ako základ na vyrubenie súdneho poplatku bola mestským súdom zahrnutá celá suma uplatnená žalobkyňu, a nielen tá jej časť, v ktorej bola žalobkyňa úspešná, resp. sťažovateľka neúspešná.

22. Ústavný súd považuje v okolnostiach prejednávanej veci za vhodné aplikovať princíp racionality. Zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je perfekcionisticky „*prerábať*“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným úkonom mal výhrady. V súlade s princípom racionality nepovažuje za hospodárne rušiť napadnuté uznesenie všeobecného súdu len na účely jeho doplnenia v prípadoch, keď by odstránenie tohto procesného nedostatku nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľky v jej prospech. Nepristupuje k vyhovneniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah. Keďže nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 716/2025).

23. Vychádzajúc z uvedeného, pri predbežnom prerokovaní ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

24. Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že na účely predbežného prerokovania pozornosti ústavného súdu neušla ani otázka posúdenia, či predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe obsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde. Ústavný súd už mnohokrát judikoval, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu (III. ÚS 349/2015). Zákon o ústavnom súde v ustanoveniach upravujúcich osobitné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 123 ods. 1) stanovuje, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen uvedením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, akým konkrétnym postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Nedostatok ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ústavnej sťažnosti má vo vzťahu k namietaným porušeniam toho-ktorého základného práva alebo slobody významné procesné dôsledky, pretože ústavný súd nie je skutkovým súdom ani ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, takže bez splnenia uvedenej podmienky ústavný súd o návrhoch sťažovateľa uvedených v petite ani nemôže rozhodovať (napr. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

25. Aj keď ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť, musí konštatovať, že vzhľadom aj neopomenuteľne

prítomný dôvod jej odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí spočívajúcich v nedostatku ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ústavnej sťažnosti (právne zastúpená sťažovateľka *de facto* len skopírovala námietky uplatnené v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššej súdnej úradníčky, pričom vo vzťahu k bazálnej otázke dokonca pri ignorácii judikatúry ústavného súdu uvedenej v napádanom rozhodnutí všeobecného súdu).

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ich ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu